

POMOGÁTS BÉLA

József Attila szobra Nagyváradon

Születésének századik évfordulója alkalmából Nagyváradon felavatták József Attila szobrát: az első egészalakos szoborművet, amely Erdélyben örökíti meg a költő emlékét. A szobor a városból elszármazott Wágner Nándor munkája: 1955-ben készült az akkor országos keretek között megrendezett József Attila-émlék-pályázaton (a költő születésének ötvenedik évfordulója alkalmából), s akkor második díjat kapott. Alkotója 1922-ben született és 1997-ben Japánban halt meg. A Képzőművészeti Főiskolán Kisfaludy Stróbl Zsigmond tanítványa volt, később múzeumi kiállításokat rendezett és szobrásznak készülő fiatalokat tanított a Várbarában lévő műtermében. Ott lappangott József Attila alakját megörökítő szobra is. Az ötvenhatos forradalom után Svédországba emigrált, ott kötött házasságot egy fiatal japán képzőművész leánnyal: Chiyo Akiyamával, akivel azután Japánba költözött, és ott számos nagyméretű szobrot alkotott. A nyolcvanas években alkotta meg az öt nagy világvallás (a judaizmus, a kereszténység, az iszlám, a buddhizmus és a Lao-Ce-féle tanokhoz kötődő irányzat) őtalakos szoborcsoportját a *Filozófusok kertjét*, amely ma a Gellért-hegyen található. A József Attila alakját megörökítő szobrot a művész özvegye ajándékozta férje szülővárosának.

A szoboravatás ünnepélyes keretek között ment végbe a nagyvárad Püspökkertben nem minden korábbi zaklatottság nélkül, a bukaresti illetékesek ugyanis csak az utolsó pillanatban (már a szobor elhelyezé-

se után) adtak engedélyt felállítására. A május 1-jén, vasárnap tartott ünnepséget a váradosz református templomban tartott istentisztelet és Tőkés László ige-hirdetése nyitotta meg, majd a szobor leleplezése alkalmával Bíró Rozália, Nagyvárad alpolgármestere, Ilin Bolojan, Bihar megye prefektusa, Kalász Márton, a Magyar Írószövetség elnök, Wehner Tibor művészettörténész, Tőkés László püspök és e sorok írója mondott ünnepi beszédet, Wágner Nándor alakját özvegye idézte fel. József Attila szobrát Tempfli József váradai római katolikus megyéspüspök áldotta meg.

A nagyvárad József Attila-szobor felállítása a centenáriumi ünnepségek szép eseménye volt, s bizonyára hozzá fog járulni az oly sokszor félreemagyarázott, szellemi örökségében nem egyszer meghamisított és haló poraiban is szüntelenül zaklatott (háromszor is újratemetett!) költő kultuszához az erdélyi magyarok között. ■